CARMEN PÉREZ GÜERRI

Campiona catalana de motonàutica

Secció: Gent de mar

Número de revista: #16

PRIMAVERA 2026

TEXT: Ariadna Pons Soler. Periodista.

FOTO: Alicia Caboblanco (Il·lustració)

Als anys setanta, Carmen Pérez Güerri es va consolidar com una figura destacada de la motonàutica catalana, competint en campionats dins i fora d'Espanya.

De Carmen Pérez Güerri en coneixem poc, però suficient per saber que mereix les línies següents. El seu nom, desconegut per a la gran majoria, forma part de la història esportiva de Catalunya. Campiona d'Espanya en motonàutica, activitat que es basa en la carrera de llanxes a motor, uns pocs retalls de premsa i algun fanàtic del seu esport són tot el que queda sobre ella.

Els inicis de Carmen Pérez Güerri en la motonàutica

Miquel Mallafré, president de la Federació Catalana de Motonàutica des de l'any 2009 i autor del llibre *Federació Catalana de Motonàutica: 1968-2018. Història de la Federació*, va tenir l'ocasió de parlar amb ella quan es documentava per al llibre esmentat, a principis de la dècada dels 2000 a la residència per a gent gran on vivia.

Mallafré va poder saber que Pérez Güerri es va iniciar en el món de la motonàutica per influència del seu germà, Eduardo Pérez, que també competia en la mateixa disciplina. A més, el seu marit, Tomás Hidalgo Torroella, també practicava motonàutica: el matrimoni va competir plegat en alguna ocasió. Tots tres formaven part del Club Nàutic de Vilanova i la Geltrú.

Les dades sobre la seva vida personal no s'estenen gaire més: casats i sense fills, el matrimoni portava una farmàcia situada a la Rambla de Barcelona. La seva situació financera era força acomodada, encara que no va ser gràcies als títols esportius acumulats. En aquella època, no hi havia recompenses econòmiques per guanyar campionats de motonàutica, però s'havia de tenir un suport econòmic elevat per poder seguir el ritme de les regates: l'embarcació, les possibles avaries o els desplaçaments als indrets on es disputaven les competicions requerien certa solvència econòmica.

La motonàutica a Catalunya

Segons explica Xavier Solà Barceló a l'article «La indústria motonàutica a Barcelona als anys seixanta», de la revista *Drassana*, la motonàutica d'esbarjo a Catalunya té els inicis a principis de 1900. De fet, del primer cop que es té constància que se celebrés una cursa de motonàutica és l'any 1904 al Port de Barcelona, encara que la majoria dels clubs nàutics catalans no es van crear fins a la dècada 1910-1920, apunta.

Va ser la seva aparició el que propiciaria l'activitat motonàutica, que servia per entretenir els socis dels clubs. En aquells inicis, a les regates hi participaven embarcacions tant de vela com de motor, però sense cap regulació per part de cap federació, atès que la Federación Española de Motonáutica no sorgiria fins a 1965, seguida de la Federació Catalana de Motonàutica el 1968. Solà continua explicant que a partir dels anys 1920 l'esport es va anar professionalitzant i regulant, i va ser aleshores que alguns pilots catalans van sortir de Catalunya i també d'Espanya per participar en campionats internacionals.

A la segona meitat de 1950 és quan proliferen les regates, i els clubs nàutics locals comencen a formar equips propis. A la dècada següent, durant els anys 1960, les curses ja estan més ben organitzades, els cascos que es fan servir es dissenyen exclusivament per a la competició i es perfilen les diferents categories, que variaven en funció de les cilindrades dels motors i dels tipus de cascos que s'utilitzaven. Segons Solà, es tracta dels anys daurats de la motonàutica a Catalunya.

Tot i que en aquesta època és quan es comencen a perfilar les competicions de motonàutica tal com les podem entendre avui en dia, algunes diferències separen el passat de la situació d'ara: en l'actualitat, la motonàutica és més variada —a part de les competicions en llanxes a motor, també hi ha les curses de motos aquàtiques—, les mesures de seguretat són més elevades i les barques poden aconseguir més velocitat. Si en aquell moment la motonàutica tenia més visibilitat, també es devia al fet que les competicions es realitzaven a dins dels ports i era més habitual que la gent se les trobés. Miquel Mallafré explicava en un article de la revista Espais titulat «Els ports i la motonàutica de competició» que, a Catalunya, la manca de grans llacs i rius navegables —a diferència de països del nostre entorn— fa que la majoria de les competicions motonàutiques es disputin a l'interior i els entorns dels ports. Així doncs, Mallafré afegeix que els ports ofereixen visibilitat, un ajut addicional a les curses motonàutiques, ja que els

molls es converteixen en una grada privilegiada des d'on observar les curses.

Les seves gestes

Dins d'aquesta línia temporal, les gestes de Carmen Pérez en les competicions de motonàutica s'han de situar als primers anys de la dècada de 1970. Alguns retalls de la premsa del moment demostren que el nom de la barcelonina —també el del seu marit i el del seu germà— poques vegades quedava exclòs del pòdium.

El 1970 Pérez va ser subcampiona al Campionat d'Espanya de motonàutica, que es va disputar amb regates a Màlaga, La Manga del Mar Menor i Sant Carles de la Ràpita.
El mateix any, l'atleta expandia els seus mèrits en quedar setena a la regata internacional XXII Centomiglia del llac de Como a Itàlia. Les pàgines de *La Vanguardia* de l'11 d'octubre d'aquell any van seguir el concurs i els representants catalans. Sota el títol «Positivas actuaciones españolas en las competiciones internacionales del Lago de Como», el mitjà menciona la nostra protagonista en el text: «La señora de Hidalgo [nom de casada de Carmen Pérez], A. Platero, J. Malberti, J. Diamant, J. A. Orbea y M. Roselló consiguieron excelentes clasificaciones». A més a més, la imatge que acompanya aquesta petita crònica és precisament un retrat de Carmen Pérez, amb un peu de foto que així ho corrobora: «Un espectacular viraje en el que aparece el fuera-borda tripulado por doña Carmen P. de Hidalgo, del Club Náutico de Villanueva».

El mitjà també adverteix que, dels disset participants que representaven Espanya, tan sols tres d'ells eren dones, que competien en la categoria forabord. *La Vanguardia* remarca la bona actuació de Pérez, no sense un bri de condescendència: «La representación española que se desplazó a Italia ha conseguido confirmar que nuestra motonáutica cuenta con positivos valores entre los que cabe destacar una dama, la señora de Hidalgo, cuyas actuaciones no desmerecieron las de sus compatriotas y de muchos de los calificados participantes extranjeros». El periodista Antonio Moragues també va escriure una crònica de la competició al diari *Mundo Deportivo*, en què recalcava que «toda una gesta en esta carrera supone la actuación de Carmen Pérez de Hidalgo —solo otra dama tomó con ella la salida— que terminó con un séptimo lugar muy honroso».

L'any següent, el 1971, Carmen Pérez va guanyar el Campionat d'Espanya en la categoria ET, en quedar primera als circuits de Ceuta i la Corunya. De fet, el NO-DO publicat pel règim franquista el 16 d'agost de 1971 emet la retransmissió del Campionat Nacional de Motonàutica a la Corunya, en què va ser present el mateix Francisco Franco entre els espectadors. De la mateixa manera que en els campionats anteriors, *La Vanguardia* també va deixar retratada a les seves pàgines aquesta competició, assenyalant el nom de Carmen Pérez com a guanyadora indiscutible d'aquella edició.

Un any després, el 1972, Pérez també arriba al pòdium, aquesta vegada juntament amb el seu marit, Tomás Hidalgo; plegats guanyen el Campionat d'Espanya d'Offshore —carreres a mar obert—, en el qual van participar en regates a Vilanova, Palamós, Mallorca o Tenerife. Finalment, el mateix any, del 15 al 17 de setembre es disputa el Campionat d'Espanya a regata única al pantà de San Juan de Madrid. Malgrat que Carmen Pérez queda primera en la classe ET, el títol no se li atribueix per falta de participants.

Un llegat en l'oblit

A priori, el nom de Carmen Pérez Güerri semblava destinat a caure en l'oblit: dona en un esport essencialment masculí, practicava una disciplina poc reconeguda i ho feia fa més de cinc dècades. Tot plegat, una combinació que semblava perfecta per esborrar-la de la memòria col·lectiva. Com ja deia a l'inici, d'aquesta atleta en sabem poc, però queda clar que prou per ser en aquestes pàgines.

→0A
→1

KODAK SAFETY
→1A
→2

→2A
→3

→4A
→5

KODAK PLUS X
→8A
→9

Il·lustració de Carmen Pérez Güerri. Autora: Alicia Caboblanco.

Història de la Federació Catalana

Miquel Mallafré, president de la Federació Catalana de Motonàutica des de l'any 2009, és l'autor del llibre *Federació Catalana de Motonàutica: 1968-2018. Història de la Federació*, que recull la participació de Carmen Pérez en les competicions de motonàutica dels anys setanta.

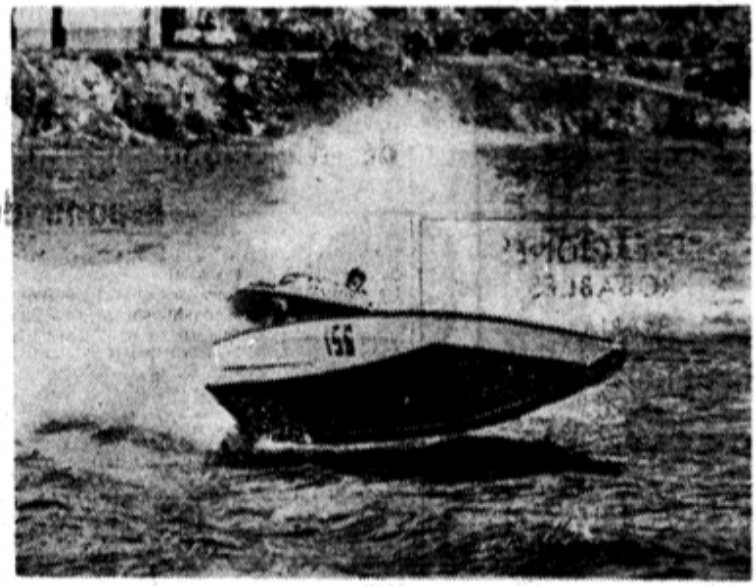
Programa del Campionat d'Espanya de Motonàutica. 1972. Foto: todocolección.

El que deia la premsa

Els retalls de premsa del diari *La Vanguardia* formen part dels testimonis principals que recorden les gestes de Carmen Pérez Güerri en les competicions de motonàutica. El mitjà català es feia ressò dels mèrits i actuacions dels atletes catalans que competien en aquesta disciplina esportiva.

MOTONAUTICA: Positivas actuaciones españolas en las competiciones internacionales del lago de Como

La señora de Hidalgo, A. Platero, J. Malberti, J. Diamant, J. A. Orbea y M. Roselló consiguieron excelentes clasificaciones

Un espectacular viraje en el que aparece el «fuera-borda» tripulado por doña Carmen P. de Hidalgo, del Club Náutico de Villanueva. — (Foto Carroggio)

Una de las más importantes reuniones motonáuticas de Europa, la «Centimiglia del Lario», se ha celebrado en el lago de Como (Italia), con dos regatas de 120 y 160 kilómetros, sobre un circuito de cuarenta, Como-Isola-Comacina-Como, y con distinto número de vueltas, naturalmente, en una y otra.

Varias han sido las naciones que compitieron esta vez: Italia, Alemania Federal, Gran Bretaña, Suiza, Francia, Venezuela, Noruega, Austria, Holanda y Estados Unidos, con un total de setenta pilotos, entre ellos tres femeninos en la categoría fuera borda. España aportó diecisiete participantes en esta concentración motonáutica de Madrid, Baleares, Málaga, Vitoria y Cataluña, representada ésta por doña Carmen de Hidalgo, Luis Campderá, Antonio y Jorge Raventós, Adolfo Platero, Antonio Figueras y Enrique Fatjó, Jaime Malberti, Eduardo Pérez Güerri, Joaquín Diamant y Sabino Molina.

A las naturales dificultades que esta clase de pruebas ofrecen, hubo de añadírseles un fuerte viento que fue un difícil handicap a superar por todos los participantes hasta el punto que en la primera prueba se clasificaron trece pilotos de los cincuenta salidos y en la restante doce de los diecinueve que se alinearon. Varios pilotos españoles como Antonio y Jorge Raventós, Angel Sanz Piñal, Antonio Sureda González, Antonio Figueras, Enrique Fatjó y Luis Campderá, hubieron de abandonar tanto por aquel factor climatológico como por averías.

En el Trofeo Motors Marine Italia, prueba matinal ganada por Aldo Narduzzi, en la clase Sport —850 c.c.—, una española y cinco compatriotas suyos figuraron entre los trece que terminaron dicha prueba. Ocuparon los siguientes lugares: 2.º Jaime Malberti; 3, Joaquín Diamant; 4, J. A. Orbea; 7, Doña Carmen Pérez de Hidalgo, y 11, Mariano Roselló.

Joaquín Diamant realizó la vuelta más rápida, en 37 minutos, 4 segundos y 6 décimas, efectuándolo de salida, en la primera de la prueba.

En la «Centimiglia», otro español —del C. N. Villanueva—, Adolfo Platero, a 56,377 Km. por hora, se clasificó en primer lugar en la clase de 1.000 c.c. Y vencedor absoluto de dicha prueba sería el italiano Abbate Tullio, de Motonáutica Italiana Lario, al soberbio promedio de 112,114 kilómetros por hora con una embarcación con motor de 7.000 c.c. Se trata del plusmarquista mundial del kilómetro lanzado en esta espectacular modalidad náutica.

La representación española que se desplazó a Italia, casi de incógnito, ha conseguido con los resultados que anteceden confirmar que nuestra motonáutica cuenta con positivos valores entre los que cabe destacar una dama, la señora de Hidalgo, cuyas actuaciones no desmerecieron de las de sus compatriotas y de muchos de los calificados participantes extranjeros en estas clásicas pruebas italianas desarrolladas en el lago de Como con el éxito deportivo que confirman los resultados que anteceden. — M. V.

Informació aparecida a La Vanguardia l'11 d'octubre de

1970. El peu de foto diu així: *Un espectacular viraje en el que aparece el "fuera-borda" tripulado por doña Carmen P. de Hidalgo, del Club Náutico de Villanueva*. Foto: Arxiu La Vanguardia.